

Ödeshögs Baptistförsamling 1891 – 1991

Sammanställt av Hans Wågbrant till församlingens 100-års jubileum 1991.

1891-1902: Westra Tolstads Baptistförsamling - de första svåra åren

Den 22 februari 1891 bildades i Forsby Westra Tolstad Baptistförsamling. Man tog alltså namnet efter grannsocknen, men Forsby ligger i Ödeshögs socken och flertalet medlemmar var redan från början därifrån, eller t.o.m. från St Åby socken. Kanske avspeglar namnvalet att Ödeshög vid den här tiden inte var den självskrivna framtida centralorten i bygden. Redan den 20 december hade man samlats i Forsby, men nu fanns Karl Jacobsson och F.O. Johansson, båda från Rök med och man tänkte bilda en församling som skulle vara i enlighet med Nya Testamentet. Efter själva bildandet firades Herrens nattvard och den nye ordföranden, Karl Jacobsson, läste från Ps 68:7.

Den lilla församlingen hade från början 14 medlemmar och kunde väl närmast ses som en utpost till Röks Baptistförsamling, som hade bildats 1885. Vid tiden för bildandet av baptistförsamlingen i V Tollstad fanns det ytterligare en frikyrkoförsamling i grannskapet, nämligen Ödeshögs Missionsförsamling, bildad 1882 och vid den här tiden med ca 70 medlemmar.

Protokollen vittnar om stora svårigheter för den nya församlingen. Under de här första åren låg medlemsantalet i stort sett konstant, med en liten ökning kring sekelskiftet. Man samlades någon gång i månaden i hemmen och man fick hjälp med predikan m.m. från Rök. Det var endast en kärna på 8 till 10 personer samt predikanten, tillika ordföranden eller föreståndaren, Karl Jacobsson från Rök som var medlemmar under hela perioden. Under de första 7 åren ägde 6 uteslutningar rum och verksamheten reducerades tidvis till samlingar varannan månad. Ett lysande undantag verkar den nybildade arbetsföreningen "Hopp och Seger" ha varit. Verksamheten bland dessa kvinnor var stor och bidragen till församlingskassan viktiga. Ekonomin var blygsam under de här åren, men man kunde fr.o.m. 1894 hyra en lokal i Forsby för sina samlingar för 5 kr/år, ett pris som 1898 ändrades till 50 öre/samling. Kontakterna utåt var framförallt med baptistförsamlingarna i Rök och St Åby och med distriktet, som samlades till kvartalsmöten.

Relationen mellan olika kyrkor och mellan samhället och baptistförsamlingen, skilde sig naturligtvis på många sätt från dagens förhållanden. Det var enkla människor som bildade baptistförsamlingen i Forsby och de såg också på sig själva som små och ringa i världen. Man var utvald och annorlunda i jämförelse med omgivningen. Själva bildandet av en fri församling var en protest mot det religiösa och sociala mönstret och i synnerhet Svenska Kyrkan. Antagonismen gentemot statskyrkan var därför tydlig. Som exempel kan nämnas att Anna Åman uteslöts 1896 därför att hon "gått till statskyrkan och låtit sig där anteckna att undergå konfirmation" (protokoll 23 februari 1896). Något större samarbete med missionsföreningen i Ödeshög förekom inte, men vid några tillfällen lånade församlingen missionshuset. Om man skulle försöka ge en sammanfattande bild av den typiske medlemmen i församlingen under den här tiden, kan man alltså säga att det var en ogift kvinna i 20- eller 30-årsåldern från de lägre klasserna i samhället.

Under 1899 kom två tongivande medlemmar, F Blomgren och Karl Gustaf Brunell inflyttande till församlingen. Brunell valdes snart till ordförande och Blomgren så småningom till sekreterare. Den tidigare predikanten/ordföranden Jakobsson lämnade tragiskt nog församlingen efter en schism, vars karaktär och egentliga kärna är svår att säga något om efter så många år. Samtidigt som detta hände började verksamheten alltmer förskjutas mot Ödeshög till. Vid årsmötet den 28 november 1902 bytte man så namn till Ödeshögs Baptistförsamling och tog någon månad senare i bruk en hyrd lokal i St Kulltorp. Man hyrde samlingslokalen av handlare Johan Bremer som själv tillhörde församlingens ungdomsförening.

1903-1910: Från religiös protest till etablerad kyrka

Församlingen stabiliserades alltmer, och till ny ordförande valdes predikanten i St Åby Baptistförsamling, Hagman. Under en tid delade han arbete mellan de båda församlingarna. Både Brunell och Blomgren flyttade inom några år till Mjölby. Under hela den här tiden sökte man en bättre lösning av predikantfrågan. Planerna för byggandet av ett kapell fortsatte, och en fond inrättades för inköp av tomt. Så småningom fick predikantfrågan sin lösning genom C F Karlström. Han var från början predikant i Rök, men gick 1906 med på att även ta tjänsten i Ödeshög. 14 dagar i månaden skulle han arbeta i Ödeshög och lönen var 30 kr/månaden samt 1 kr/dag till mat då han tjänstgjorde. Han fick dock då själv betala rum. För att hålla nere resekostnaderna för församlingen kom och for Karlström på tisdagar då han kunde få gratis skjuts. Antagligen var anledningen att tisdagarna var torgdag.

På 3 år, under Karlström ledning, från 1906 till 1909, ökade församlingen från 27 till 56 medlemmar och planerna på ett kapell började ta konkret form. Tvekan under några år var det skulle placeras inom Ödeshögs och V.Tollstad socken avspeglar väl en del av den osäkerhet som fortfarande rådde, men till sist blev det klart att det var Ödeshög man skulle satsa på. För att kunna bygga ett kapell bildades den 25 maj Föreningen Fliit och Seger u.p.a. En byggnadsförening som kunde bygga och äga en fastighet krävdes. Från början ingick 18 av församlingens medlemmar i denna byggnadsförening. Karlström tog över tjänsten på heltid och söndagen den 12 juni 1910 invigdes det nya kapellet, Ebeneserkapellet. Till invigningsfesten inbjöds missionsföreningens predikant G. Adolfsson, Frälsningsarméns officerare (då verksamma i Ödeshög), Svenska kyrkans pastor Wernborg och hela Röks församling. Programmet för invigningshögtiden var späckat: Kl 9 till 10 var det söndagsskola i det nya kapellet för alla de 3 (!) söndagsskolor som församlingen drev på olika ställen. Från 10 och en halvtimme framåt hölls bönenöte och mellan kl 11 och 1 e.m. hölls predikan av de besökande bröderna. Mellan kl 1 och 4 avnjöt man i kapellet en gemensam middag, som bestod av kött, köttbullar, potatis, medwurst, sill, ost och kaffe. Middagen var beräknad till 200 personer och kostade de som åt 60 öre var. Klockan 4 vitog så själva invigningsfesten och på kvällen hölls ett enskilt samkväm med supé. Utifrån programmet förstår man något av den glädje och feststämning som måste ha präglat församlingen nu när man äntligen fick ett eget kapell.

Åren fram till kapellbyggnationen hade inneburit en fördubbling av medlemsantalet, men samtidigt många problem, precis som i alla väckelsetider. Bara den församling som står still kan tycka sig vara perfekt. Problemen kring Jacobsson, och församlingens behandling av honom, verkar ha förmörkat en del av tiden. Inte mindre än 11 personer uteslöts under den här tiden, bl.a. med motiveringarna att de inte alls deltog i församlingens liv, ville flytta till en icke-baptistisk församling eller gifte sig med en icke-troende. Det här får dock inte hindra oss att se den skördetid som de här åren var. Under åren 1906 till 1910 döptes 38 människor in i församlingen och mellan 1903 och 1910 kom 26 stycken inflyttande till församlingen. Överhuvud taget verkar rörligheten ha varit stor under den här tiden eftersom det samtidigt under de här 8 åren flyttade 25 personer från församlingen. Andra kristna grupper och nykterhetsorganisationer nämns i protokollen och kontakten med dessa ökade. Församlingen var hela tiden öppen för nya verksamhetsfält och man hade länge planer för att etablera sig bättre i Hästholmen. Bl.a. talas om ett "sällskap" i Hästholmen och möjligheterna att samarbeta med detta. Vad som dolde sig bakom detta vore mycket intressant att få veta.

Under de första årtiondena av församlingens verksamhetsliv var man relativt sluten gentemot omvärlden. Man vägrade skriva ut flyttningsbetyg till några andra än baptistförsamlingar och ville man lämna församlingen fick man göra detta genom att bli utesluten. Så sent som den 20 juni 1908 skrevs i protokollet att "hvad som förelades å församlingens möten borde under inga omständigheter meddelas till dem som ej varit närvarande å nämnda möten". Byggandet av Ebeneserkapellet markerar en viktig förändring i församlingens historia. Karlström tjänstgjorde nu på heltid som församlingens pastor. Medlemsantalet hade stabiliserat sig över 50 och verksamheten hade svällt. Som exempel kan nämnas söndagsskolan, en nygrundad ungdomsförening och mödrarföreningen Dorkas. Man tog större del av arbetet för att på olika sätt förbättra samhället, och en större öppenhet började komma in i församlingens liv.

1911-1921: Väckelse och splittring

Året efter invigningen av Ebeneserkapellet började verkligen uppmuntrande. Vid mitten maj månad hade inte mindre än 10 dop förrättats och församlingen samlades flitigt till olika sammankomster. Tyvärr fick året en mer dyster avslutning. Två syskon Östlund från Örebro hade under våren kommit och tagit kontakt med församlingen. De kände sig kallade att verka i Ödeshögstrakten och ville arbeta i baptistförsamlingen. Efter kontakter med deras hemförsamling, Örebro 1:a Baptistförsamling, var dock Ödeshögsförsamlingen inte intresserad av samarbetet. Det visade sig nämligen att Elin och Oscar Östlund predikade på ett sätt som splittrade församlingen i olika läger, och församlingen i Örebro försökte kalla hem de båda syskonen. Det nya budskapet rörde profetior och andra förutsägelser, och man varnades från Örebro för de nya "anderörelser" som florerade. Det är alltså mycket troligt att Östlunds stod för något av den nya "pingstväckelse" som 1913 ledde till att Filadelfiaförsamlingen i Stockholm under Lewi Pethrus ledning utslöts ur Baptistsamfundet. Om det var fråga om en relativt balanserad form, som Pethrus kan sägas ha stått för, eller en mer radikal rörelse är svårt att säga. Resultatet blev dock splittring och att 6 medlemmar utslöts ur församlingen. Ganska snart flyttade dock syskonen Östlund från trakten och de flesta av de utslutna återvände efter några år, då sårn läkts, till församlingen.

1913 avlöstes Karlström av Johan Albert Blomstedt, som kallades som predikant och föreståndare för en lön av 1.000 kr/år samt fri bostad i två rum och kök. Nu följde en tid av stabilitet och långsam, men säker, tillväxt. Verksamheten blev under 10-talet alltmer omfattande. Söndagsskolan omfattade redan 1913 ca 80 barn och den fortsatte växa. Vid söndagskolfesterna 1910 beräknades antalet besökare, förutom barnen, i förväg till ca 100 personer. Från 1917 finns exempel på en fest då man räknade med att man var tvungen att koka kaffe till ca 300 besökare. Församlingen hade då ungefär 70 medlemmar, men en av flera stora väckelseperioder stod för dörren. Det var under 1919 som 13 nya medlemmar döptes in i församlingen och ytterligare 14 flyttade till församlingen. Medlemsantalet ökade alltså till 94. Under detta år kom även en ny pastor, Axel W Johansson, till församlingen. På många sätt blev dock det år han stannade i Ödeshög mycket svårt för den nye pastorn och församlingen. Pastorparet flyttade in i Ödeshögs Skattegårdsflygel, men bara två månader efter parets ankomst till Ödeshög dog den unga pastorsfrun. Problemen fortsatte då Axel Johansson under en längre tid var svårt sjuk. Blomstedt kom därför att i mindre utsträckning fortsätta att verka i församlingen under flera år, och han var ju även den som hade lagt grunden till väckelserna under de kommande åren. Det var även under 1919 som församlingen byggde Betelkapellet i Maltmossen, som sedan stod klart och invigdes söndagen före jul. En annan händelse värd att notera var att det 1918 drogs in elektricitet i Ebeneserkapellet.

Verksamheten och medlemstillströmningen ökade under de här åren, men man såg även en fortsatt uppmjukning i förhållandet till samhället. Som exempel kan tas det faktum att då en som till ett par av medlemmarna beslutade sig för att gå i konfirmationsskola, nöjde man sig med att uttala ett visst ogillande. Skillnaden gentemot förrut kan verka hårfin, men är ändå av betydelse. Församlingen öppnade sig även alltmer för samhälleligt engagemang. 1911 hade visserligen församlingen sagt nej till att låna ut kapellet till politiska möten, men redan samma år gick man samman med blåbandsföreningen och missionsföreningen om en nykterhetssöndag och 1913 höll pastor Blomstedt ett tal på IOGT-logens 30-årsjubileum. Fr.o.m. hösten 1917 och några läsår framåt hyrdes den s.k. lilla salen i kapellet av kommunen som skola och på anmodan av Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen bad man särskilt för freden under en bönevecka. Samhället trängde sig på samtidigt som församlingen förändrades.

1922-1934: Skördetider

Axel Johanssons tid som pastor blev relativt kort och under större delen av tiden var han sjuk. Efter en vakanstid utan någon fast anställd pastor var det en stor lättnad för hela församlingen när den unge pastorn Gunnar Åkerberg kom från Mariannelund som en lösning på predikantfrågan. Åkerberg kom att vara verksam i Ödeshög under den största väckelse- och skördetiden i församlingens historia. Det var inte bara baptistförsamlingen som upplevde en framgångstid. Väckelsen svepte fram över hela bygden och berörde samtliga friförsamlingar, inte minst St Åby Baptistförsamling och Ödeshögs Missionsförsamling. Under åren 1922-1924 förrättades inte mindre än 36 dop i församlingen och medlemsantalet steg till 145. Det är det högsta medlemsantalet både förr och senare i församlingens historia. Söndagsskolor hölls på 4 olika ställen: Ödeshög, Maltmossen, St Åby och Sjögetorp. Sammanlagt samlade dessa 1923 varje söndag ca 140 barn. Man hade i allmänhet 2 möten varje söndag, ett möte på torsdagskvällen och bönemöten på lördagskvällarna. I ett protokoll inför en söndagsskolfest 1923 kan man läsa att man beräknade att det skulle krävas kaffebröd till 450 personer. Verksamheten var alltså mycket livlig och församlingen växte.

Åkerberg flyttade från orten i början av 1926 och istället tillträdde Hjalmar Fjällgård som pastor 1 maj. Hans lön skulle uppgå till 2.600 kr/år samt fri bostad. Det måste ha varit inspirerande, men samtidigt mycket arbetskrävande att komma till en församling som hade växt på det sätt som baptistförsamlingen hade gjort. Uppföljningsarbetet med alla de som ryckts med i väckelsen och undervisningen av de nya församlingsmedlemmarna krävde säkert mycket. Den period, 1926-1934, som Fjällgård verkade här fick därför en lite annan karaktär än de föregående åren. Församlingen fick även nu se många döpas och gå in i församlingen, t.ex. under 1930 då 9 döptes, men trots detta sjönk medlemsantalet under dessa år ner till ca 115. En församling kanske inte orkar växa hur snabbt som helst och det kanske var en reaktion på den tillväxt som varit. Men det var även ett nytt fenomen som uppenbarade sig. Efter att i flera år ha varit en församling som tagit emot fler inflyttande än den haft medlemmar som flyttat, blev nu förhållandet det motsatta. Man kan tänka sig att de svåra ekonomiska tiderna gjorde att utflyttningen ökade, men även i mindre utsträckning att medlemmar gick till den nya pingstförsamlingen i Boet (f.d. St Åby Bf). Då väckelsevågen ebbat ut fanns det också tyvärr exempel på människor som vände sig från församlingen och lämnade den eller blev uteslutna. Verksamheten var dock fortfarande mycket livlig och församlingslivet stabilt och friskt. Man hade t.ex. upp till 160 barn inskrivna i söndagsskolan på de platser där sådan bedrevs. Under en vecka relativt vanlig vecka hade man bönemöte på lördagskvällen, söndagsskola 9.30, f.m. gudstjänst i Ödeshög 11.00, gudstjänst i Maltmossen "eller annorstädes" 15.00 och väckelsemöte 20.00 på söndagen. På måndagen 19.30 var det juniormöte i Ödeshög, på tisdagskvällen juniormöte eller vanligt möte i Fällan, på onsdagskvällen möte i Maltmossen, på torsdagskvällen möte med predikan i Ödeshög och på fredagskvällen sångövning.

Något som är lite förbryllande är att det under några år på 20-talet förekom uteslutningar p.g.a. "ekonomiskt obestånd" eller "ekonomiska svårigheter". Vad som var bakgrunden till detta är oklart. Skulle uteslutningar på den här grundvalen varit möjliga på 1890-talet? Kanske var det här tecken på hur församlingen även ifråga om social sammansättning och ekonomiska möjligheter hade förändrats under sina 40 första år.

1934-1945: "Dessa år har varit synnerligen kampfyllda...."

Orden är pastor Paul Carlssons. Han kom till församlingen som Fjällgårds efterträdare i augusti 1934. Vakanstiden hade endast varit över sommaren. Han kom att verka som pastor i Ödeshög till 1 februari 1945. Även om han själv nyanserar bilden ganska mycket upplevde han säkert många gånger tiden i Ödeshög som tung. Under hans år som pastor minskade församlingen kanske inte dramatiskt mycket (från 116 medlemmar vid ankomsten till 98 medlemmar vid flyttningen), men framför allt minskade antalet döpta kraftigt och långt ifrån alla som stod i matrikeln var på något sätt aktiva i församlingen. Även för många av medlemmarna upplevdes säkert dessa år som arbetsamma efter den framgångstid som 20-talet och början av 30-talet hade inneburit.

På hösten 1935 kom en kvinnlig evangelist till församlingen från Örebro Missionsskola. Det visade sig att Anna Johansson, som var hennes namn, var "Kongokandidat", dvs planerade att resa ut som missionär till Belgiska Kongo, och just hade avslutat sina studier vid missionsskolan. Eftersom hon nästan helt saknade garanterat understöd tillkom på Milan Thurs initiativ en lista där man kunde teckna sig som understödjare. På detta sätt garanterades genom enskilda givare Anna Johansson 700 kr/år, en betydande summa vid mitten av 30-talet. Söndagen den 4 juli 1937 kunde det därför bli missionärsavskiljning i Ödeshögs Baptistförsamling.

Något måste nämnas om Alfred Wiktor Andersson, som avled dagen före församlingens firande av 50-årsjubileet 1941. Han hade då tillhört församlingen sedan 1904 och fungerat som vice ordförande, eller medäldste, sedan 1911. Han var även diakon, ordförande i bygnadsföreningen Flit och Seger och verksam i söndagsskolan. Hans betydelse för församlingen, som stöd för de olika pastorerna och under vakansperioderna, är värt att uppmärksamma.

Söndagsskolverksamhet bedrevs under den här tiden i Ebeneserkapellet, Ödeshög och Betelkapellet, Maltmossen. På båda dessa ställen fanns även livaktiga juniorföreningar, men mer om detta senare.

Det var inte bara så att Anna Johansson (senare gift Axelsson) avskildes som missionär i församlingen 1937. Intresset för mission verkar ha varit stort och missionärsbesöken täta. Naturligtvis påverkades missionen på många sätt av det världskrig som bröt ut 1939, och då inte minst missionen i Kina. Ändå verkar varken villigheten att gå ut eller villigheten att bidra till missionen ha minskat. Det förekom även ett visst samarbete med de övriga frikyrkorna i Ödeshög, vilka vid den här tiden var Missionsförsamlingen, Frälsningsarmén och Metodistkyrkan (Hästholmen).

1945-1967: Det trygga stillaståndet

Vi börjar nu närma oss tider som vi bättre känner till av egen erfarenhet. Många i församlingen har minnen och upplevelser från tiden efter 1945. Det kan göra det svårare att se klart och sammanfattande på perioden, men låt oss ändå göra ett försök.

Någon kanske undrar vad som kan menas med överskriften, "Det trygga stillaståndet", och ifrågasätter kanske om man kan avhandla drygt 20 år under en sådan rubrik. 5 olika pastorer verkade under de här åren och en mängd saker hände och förändrades i församlingen. Under vissa tider kändes det kanske heller inte alltid så tryggt i församlingen och inte stod vår församling stilla på samma fläck i dessa 20 år. Ändå kan man kanske sätta den här rubriken över vår församling, precis som över många andra svenska frikyrkoförsamlingar under den här tiden. Det fanns en grundläggande trygghet i församlingen, med gemenskap och ofta rik verksamhet. Många arbetade troget med de olika uppgifterna. Det var inte vanligt med uteslutningar och de som var medlemmar var stabila kristna. Det rörde sig fortfarande om enkla människor med relativt små medel, men alla fick det under de här åren bättre och så småningom blev även församlingens ekonomi tryggare. Samtidigt var det dock ett stillastående (märk väl, inte stillestånd). Efter en glädjande väckelseår 1945, då 10 dop förrättades, dröjde det ytterligare 10 år innan lika många dop hade förrättats. Och under den nästkommande 10-årsperioden förrättades ytterligare "bara" drygt 10 dop i församlingen. Samtidigt var inflyttningen relativt liten och utflyttningen tidvis stor. Detta berodde säkert dels på det förändrade samhället, men som vi ska se även på andra saker. Församlingen minskade från 105 medlemmar 1946 till 75 medlemmar 1967. Vad som djupast sett orsakade den här utvecklingen i vår församling och i Sverige som helhet är svårt att säga och inte särskilt meningsfullt att diskutera i en jubileumsskrift.

Efter den uppmuntrande våren 1945 tillträdde den 1 januari 1946 Ivar Pettersson som pastor. Han tjänade församlingen i drygt 3 år, för att sedan efterträdas av Carl-Hugo Näsström den 11 december 1949. Båda pastorerna lade ner ett stort arbete i församlingen och under Näsströms tid aktiverades bl.a. ungdomsföreningen och systraföreningens arbete organiserades. Carl-Hugo Näsström flyttade på hösten 1951, och redan den 3 november kunde den nye pastorn, Edvin Häggström välkomnas. Han kom att tjäna församlingen under drygt 3 år. I församlingens 75-årskrönika gick följande att läsa:

"Den 3 jan 1955 fick pastor Häggström bryta upp från detta varande och gå in i den tillkommande världen. Hans djupa kristna övertygelse och stora pliktmedvetande hade gjort honom älskad i församlingen och hans bortgång sörjdes djupt."

Den 3 september samma år installerades Olov Östersjö som pastor i församlingen. Precis som hela familjen Häggström bidrog till församlingsgemenskapen, betydde hela familjen Östersjö, och då inte minst Elsa Östersjö, mycket under sina år i Ödeshög. Familjen satte sin prägel på församlinglivet och i de olika ungdomsgrupperna genom ett troget och inspirerande arbete. Olov Östersjö stannade som pastor fram till 1963. Efter ett års vakans, där J Bergenham verkade som vakanspastor, kom 1964 Olle och Kärstin Christoffersson till församlingen. Paret lade ner ett stort arbete i församlingen, inte minst då det gällde sången och musiken och ungdomsarbetet, och vid deras flyttning 1968 till Schweiz kan man läsa i årsmötesprotokollet:

"Pastor Christoffersson har förestått församlingen sedan september 1964 och verkat som dess predikant och själasörjare. Under denna tid har vi alla hunnit bli varmt fästade vid Olle och Kärstin och lärt oss uppskatta deras ärliga vilja att tjäna Gud och församlingen med sina gåvor. Tomrummet efter dem är stort, men vi önskar Olle framgång vid Ruschlikonskolan i Schweiz och hela familjen Guds rika välsignelse."

Under 50-talet hade Betelkapellet i Maltmossen rustats upp och fått karaktären av sommarhem. Efter brandskador 1961 beslutade man nu att även göra en omfattande renovering och ombyggnad av Ebeneserkapellet, eller Baptistkyrkan som byggnaden så småningom kom att kallas. Arbetet inleddes på våren 1962 och kom, innan det hade avslutats på hösten 1964, att omfatta en genomgående renovering, utgrävning av pannrum och ungdomslokaler samt installation av centralvärme. Den var nu även

församlingens egen byggnad, eftersom byggnadsföreningen 1959 hade upplösts och lämnat över kyrkan till församlingen. Arbetsledare för alla de frivilliga, och villiga, arbetarna var Walfrid Karlsson. P.g.a. alla gåvor och arbetsinsatser, räckte det för församlingen att ta ett banklån på 40.000 kr.

En händelse som satte sina spår hos många och som för en lång tid skapade sår, var då 7 medlemmar 1957 lämnade församlingen för att ansluta sig till Fridhemsförsamlingen. Efter alla de år som nu gått hoppas vi att såren är läkta. Annars växte sig det ekumeniska arbetet allt starkare under 50- och 60-talet. Ett nära samarbete med Missionsförsamlingen, Fridhemsförsamlingen och till viss del Filadelfiaförsamlingen (som 1951 hade etablerats som en egen församling fri från Sionförsamlingen i Boet) blev naturligt. Gemensamma sommargudstjänster, tältmötesserier, söndagsskolveckor, kvällsgudstjänster osv, blev en självklarhet. Inte minst under Olov Östersjös tid togs stora steg framåt då det gällde ekumeniken.

1968-1984: Den fasta grunden

1968 kom en ny pastor, Rune Modin, till vår församling. Den trygghet som präglat församlingen under många år var ett bra utgångsläge för den nye pastorn. I Sverige, ja i hela västvärlden, började det röra på sig inom kristenheten, och detta gällde även lilla Ödeshög. Det faktum att Rune Modin hade evangelistens gåva passade väl in i tiden. Under hans tid fram till 1972 döptes 18 nya medlemmar, och nya kom inflyttande bl.a. 4 medlemmar från den 1969 upplösta Rogslösa Baptistförsamling. Det var flera av ungdomarna som levit med i församlingslivet under längre tid som tog steget att låta döpa sig, men även människor som inte förrut haft närmare kontakt med den kristna församlingen kom till tro och döptes. Tyvärr tappade församlingen senare kontakten med flera av dem och alla är idag inte bekännande kristna.

Efter ett års vakans kom så familjen Arvidson 1973 till Ödeshög och Baptistförsamlingen. Det nya pastorsparet hette Sköld och May, och den då tonårige sonen hette Tomas. Sköld efterträddes 1984 som pastor av sonen Tomas, och May har under åren i Ödeshög gjort ett stort arbete med bl.a. söndagsskolan och det ekumeniska Bokcaféet Lovisa. Vi har fortfarande glädjen att ha Sköld och May i vår gemenskap, och deras glädje och trofasthet då det gäller Herrens verk är en uppmuntran för oss alla. Fr.o.m. 1984 heter alltså pastorsparet Tomas och Kristina Arvidson. Precis som Sköld och May är det nuvarande pastorsparet omtyckt och uppskattat av församlingen. Att det är Gud som kommer först i deras liv råder det ingen tvekan om, och Tomas tid i församlingen har inneburit stora, ibland omtumlande, men grunden positiva förändringar.

En del av församlingens verksamhet som är viktig att uppmärksamma är de i nämnd ordning mödra-, systra- och kvinnoföreningar, som har funnits och finns i församlingen. Under församlingens allra första tid möjliggjorde den s.k. arbetsföreningen att församlingen trots små medel kunde driva sin verksamhet. Under årens lopp har sedan församlingen och missionen fått medel till sin verksamhet, och kvinnor har känt en nära gemenskap i de olika föreningarna. Många har här, mitt i ett gemensamt arbete, fått möta evangeliet, Kristus själv.

Naturligtvis skulle även mycket kunna skrivas om sången och musiken. Vad vore församlingslivet utan det? Många sångledare, organister, musikanter och sångare har passerat under de här 100 åren, men fortfarande är lovsången till Gud och musiken som evangelisationssätt lika viktigt. Några sångledare kanske ändå kan nämnas här, med risk att andra som borde vara med glöms bort. K A Engborg var sångledare under 10-talet och början av 20-talet och därefter tog Ruth Svensson under ett par år över denna syssla. Karin Fjellgård, Ruth Kroon, Gerda Hertzman, Eira Sabel och Harry Johansson var ledare för musikföreningen under 30-talet och början av 40-talet. Gerda Westergren och Karl-Hugo Näsström ledde sången under resten av årtiondet. Berndt Wahlström och senare Elsa Östersjön tog under några år hand om sångarna, liksom senare Kärstin Christoffersson, Margareta Karlsson och Rune Modin. Sist, men inte minst måste naturligtvis Ulla-Britt Kroon nämnas. Hon har under många år varit en trogen och engagerad ledare för sångarna och församlingen känner stor tacksamhet mot henne.

"Den fasta grunden" är Guds ord, Bibeln. Det var Bibelns revolutionerande, men samtidigt fasta, budskap som drog ungdomar och äldre till församlingen under Rune Modins tid. Och det är denna fasta grund som har präglat Sköld Arvidsons predikan och tjänst i församlingen. Det är den fasta grund som församlingen idag, och i all framtid, måste bygga på. Men "Den fasta grunden" är också den grund av gedigen bibelundervisning och trygghet som lagts under 70-talet. Även om församlingen medlemsmässigt stod stilla under den här tiden, växte den på många sätt andligt. Och den skörd vi under de senaste åren har fått se, skulle aldrig ha kunnat bärgas utan denna grund. I ett längre perspektiv utgör hela församlingens 100-åriga historia en fast grund för oss och kommande generationer. Låt oss inspireras och dra lärdom av alla de trogna bröder och systrar som gått före oss.